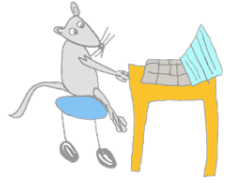

ITK 14.-15.4.2016 Hämeenlinna Interaktiivinen tekniikka koulutuksessa

LOIKKIA, PEDAA JA DIGIÄ

Digitaalinen tarkoittaa italianpataa, mutta ilman herneitä. –Pohjanlammen eskarilaiset Lenni, Lauri ja Azra

Merja Hautakankaan olimme kaksi päivää digitalisaation ihmeellisessä maailmassa kevätkoleassa Hämeenlinnassa Aulangon komeissa maisemissa. Asiat huitelivat välillä muissakin sfääreissä, mutta fokus oli siltikin tiukasti digiasioissa ja sen tuomissa väistämättömissä muutoksissa.

kati komulainen @KatiKomulainen · 8. huhtikuuta

Näin #itk2016 päivien alla on todettava, että #digitalisaatio 'ssa ei ole kyse vain laitteista vaan tavasta ajatella toisin. Nähdä toisin.

Näin asia on syytä nähdä. Mutta laitehurmoksen takana aina olennaista nähdä pedagogiikan syvin ulottuvuus. Laitteet ovat apuna pedagogiikan toteuttamisessa. Toiminnallisuutta tarvitaan. Vaikuttavuutta ja avoimuutta. Jälkimmäisellä käsitämme myös tietojen, taitojen ja ideoiden jakamisen.

Näin siis opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen avajaispuheessaan:

Anne Rongas @arongas · 14. huhtikuuta

Ministeri lupaa opettajien koulutukseen ison rahamassin. Nyt vaikuttavuutta, avoimuutta ja toiminnallisuutta kehiin. #itk2016 #opehommat

Digitalisaatio on vallannut (pun intended) myös Puolustusvoimat. Puolustusvoimain komentaja Jarmo Lindberg esitteli omasta näkökulmastaan digistrategioita. Varusmiehiä koulutetaan jo näihin erikoistehtäviin. Vai voidaanko puhua enää erikoistehtävistä?

Merja Hautakangas @MerjaHautis · 14. huhtikuuta

Johtajan on luotava luottamuksen ilmapiiri, että henkilöstö rohkaistuu kokeilemaan ja tekemään digipedaloikan #itk2016

An idealist Saku Tuominen ajatukset olivat samalla pelottavan haastavia, mutta myös maailmanlaajuisesti testattuja näkemyksiä. Oppimista on jaettava. Digitalisaatio on yksi keino viedä halvallakin koulutuksellisessa alussa oleviin maihin. Mutta pelottavaa tai kiehtovaa tai arvaamatonta? Riippuu keneltä kysyy. Robotisaatio uhkaa ja luo työpaikkoja. Lähitulevaisuudessa kaikki työ, jonka robotisaatio voi hoitaa, se tulee tekemään. Haasteena meille opetusta tuottaville on, miten reagoida ja ennakoida näitä asioita? Jo päiväkodissa? Kyllä.

[100 koulua –hanke.](#) -linkki

Sirkka Ojaniemi @SirrkaO · 14. huhtikuuta

Kiitos! Ajateltavaa 😊 #itk2016 #SakuTuominen: Koulu auttaa nuoria pärjäämään tulevaisuuden maailmassa. Digitalisaatio on itsestäänselvyys.

Petri Ilmonen piti omassa sessiossaan esityksen erilaisista oppijoista. Tässä [linkityksessä](#) hänen esityksensä.

Petri Ilmonen

@pilmonen

Develop. manager & team leader 4 Tikas ICT/FAIDD; teacher, trainer, Plain Language writer, entrepreneur @ trycamps & dad with M.Ed. Intrigued: ICT, Ipad, AR...

Oivalluksia eskarista

Esiintyjät:

- Heli Hemilä, *Helsingin kaupungin varhaiskasvatusvirasto*
- Jerkka Laakkonen, *Helsingin kaupungin varhaiskasvatusvirasto*
- Johanna Sommers-Piironen, *Helsingin kaupungin varhaiskasvatusvirasto*
- Jarno Tossavainen, *Helsingin kaupungin varhaiskasvatusvirasto*

Ei meille mitenkään yllätyksellisiä tietoja enää. Tai ei ainakaan pitäisi olla, vai mitä? TVT:n oltava jo luonteva osa arkeamme. Tabletit eivät seiso käyttämättöminä tai jopa avaamattomina lukitussa kaapissa, vaan lapset ja kasvattajat käyttävät niitä aktiivisesti ja yhteisöllisesti ops:iin nojaten. Mediakasvatus luo kriittisiä osallisia. Ja opetussuunnitelmien mukaan kantava voima ovat lapset, heidän kokemuksensa mediakulttuurista. Tietoa tuotetaan yhteisöllisesti. Dokumentointeja katsotaan tiimeissä, koska kuvaaminen mahdollistaa palaamisen tilanteisiin, jotka muuten toimisivat subjektiivisen muistin varassa. Osaamista jaettaessa opitaan samalla myös itse. Kasvatuksellista ja yhteisöllistä materiaalia tuotetaan ja verkossa viestitään monipuolisesti. Verkostoitumista löydetään yhteisissä koulutuksissa, työilloissa ja kaverin kanssa tietoa vaihtaessa, Pieksämäeltä Sydneyyn.

Kristiina Kumpulainen: [Henkilökohtaiset oppimispolut](#) -linkki

Kehittämistä tehdään yhdessä. Osaamisen kartoittamisen jälkeen lähdetään eteenpäin. Eskaritiimeissä on tehty oma tv-t-suunnitelma kunnan ja valtakunnallisen opsin innoittamana. Lapset tuottavat omaa materiaalia, omaehtoisesti, aikuiset mahdollistavat tämän. Meillä Jyväskylässä esiopetuksessa on jo runsaasti loistavia esimerkkejä. Jakakaa niitä sekä kokemuksia tekemisestä.

Harto Pönkä @hponka · 14. huhtikuuta

Kiinnostava aihe vetää tuvan täyteen. Digin ytimessä: mitä tukea opettaja tarvitsee #itk2016

Miten osallistaa vanhempia?

Kirkkonummen varhaiskasvatus esitteli **Medialeikki**-projektiansa.

Esiintyjät:

- Virpi Marttila, *Kirkkonummen kunta, Nissnikun päiväkot*
- Jani Kuosmanen, *Kirkkonummen kunta, sivistystoimi*

Avainsanat: tvt, varhaiskasvatus, media, esiopetus, leikki

Kohderyhmä: Varhaiskasvattajat, esi- ja alkuopettajat

Medialeikillä saadaan lapset näkyviksi. Se on lasten omaa estetiikkaa, lapsilähtöisyyttä ja havaituksi tulemistä. Aikuisten tehtävä on toteuttaa lasten ajatuksia. Kuvilla ja videoilla leikitään.

Varhaiskasvattajana digiajassa –työotteen päivitys?

Puhujat:

- Dosentti, yliopistonlehtori Sara Sintonen, *Helsingin yliopisto*
- väitöskirjatutkija, KM, LTO Pekka Mertala, *Oulun yliopisto*
- projektivastaava, KM, LTO Johanna Sommers-Piironen, *Helsingin kaupungin varhaiskasvatusvirasto*
- projektityöntekijä, KK, LTO Jerkka Laakkonen, *Helsingin kaupungin varhaiskasvatusvirasto*

Avainsanat: varhaiskasvatus, esiopetus, mediakasvatus, digitaalinen kulttuuri, TVT-pedagogiikka

Kohderyhmä: Varhaiskasvattajat, esi- ja alkuopettajat

Valmista mallia ei ole, miten digihommat toteutetaan. Siinä on omat hyvät puolensa, mutta myöskin tuntemattomat, arvaamattomat puolensa. Mikä meillä on ominainen tapa viedä asioita eteenpäin: innostuneisuus? kriittisyys? vastahankaisuus? ei koske meitä? ennenkään ei ole tehty näin?

Sara Sintonen huomautti, että tietoa halutaan paljon. Väitöskirjan tuloksissa selvisi, että lapsia on kuunneltava nykyistä paljon enemmän. Puhuiko joku osallisuudesta, häh? Stereotyyppisten mallien varaan ei ole syytä jäädä, vaan pitkäjänteisesti on laahustettava eteenpäin. Varhaiskasvatuksen digi-asioista ei juuri tutkimuksia (vielä, oma huomautus) ole.

Esimerkiksi tabletin kanssa touhutessaan lapsi saa tuottajan ja toimijan roolin. Digin sulkeminen päiväkodin ulkopuolelle ei ole enää perusteltua.

Teijo Paananen @texjazz · 14. huhtikuuta

Varhaiskasvattajana digiajassa. #itk2016 #varhaiskasvatus #esiopetus

Toisaalta taas Pekka Mertala huomautti, että media loi kuvan, että olemme digiasioissa jäljessä. Tämä ei pidä paikkaansa. Mertalan avainkysymykset: Ketä me kasvatamme? Milloin teemme havainnot? Onko kasvatus lapselle arvokasta nyt ja tässä vai suuntaako kaikki vain tulevaisuuteen (työmarkkinat, koulu yms.)? TVT:n pitää olla merkityksellistä juuri nyt. EOPS ei aseta tavoitteita sinänsä sille, mitä on opittava. Mitä taidot sitten konkreettisesti ovat? Mertalan mukaan tutustumme erilaisiin välineisiin. Tai oikeastaan kokeileminen on Mertalan mielestä kuvaavampi sana.

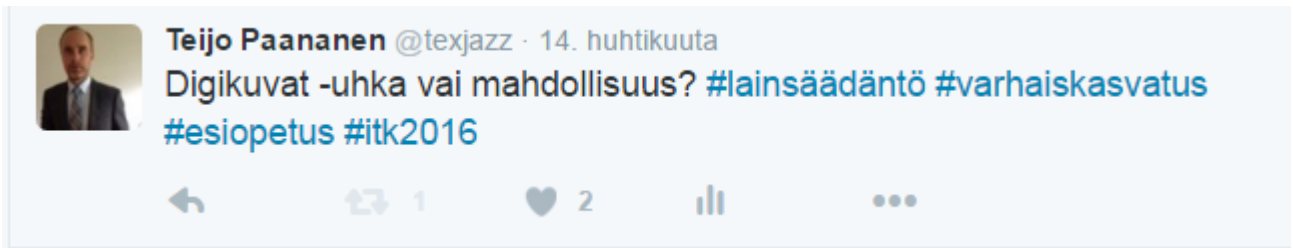
Työtettä päivitetään koko ajan. Mutta ydintaito on, tätä miettikäämme tunnevaltaisessa työssäme, *kylmähermoisuus* digiasioissakin. Uhkana on tehdä muutoksia opettajuudessa, jotka eivät ole pedogisesti kestäviä.

Merja Hautakangas @MerjaHautis · 14. huhtikuuta

Varhaiskasvatuksessa kylmäpäisyyttä ja vakaita askelia, ei välttämättä loikkia #digiloikka #itk2016 P.Martela

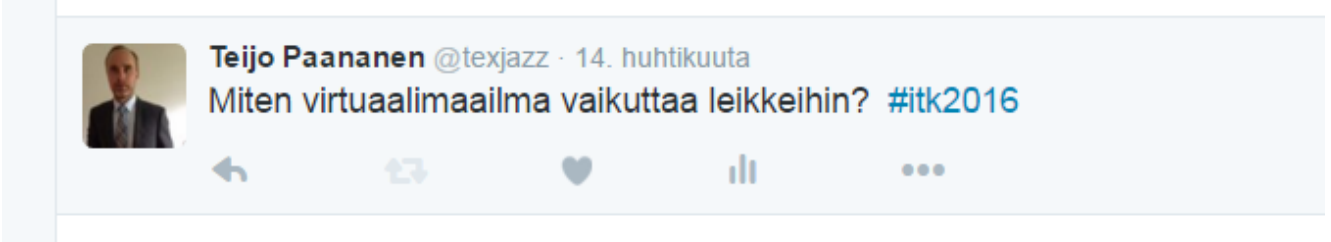

Sintonen huomautti, että lainsäädäntö on muuttumassa digikuvien suhteen. Näin toivottavasti ja paikaisesti myös. Maailma oli erilainen, kun vallitseva lainsäädäntö on laadittu. Telkkarit olivat mustavalkoisia ja Suomesta löytyi runsaasti sähköistämättömiä talouksia.

Mertala totesi, että myös toimimattomat järjestelmät ovat opetusta lapsille: kaikki on ihmisen luomaa kuitenkin.

On myös syytä pysähtyä välillä tarkastelemaan:

Ainahan media on lyönyt läpi leikeissä: dinosaurukset meistä ovat leikkineet lännensarjaleikkejä, naapurilähiöitä jne. Voi olla, että virtuaalimaailma kiemurtelee vielä tiukemmin leikkivän aivolohkoihin. Ja siitä enemmän seuraavaksi.

Digileikkejä on syytä tarkastella kriittisesti, Mertala totesi. Fyysistä pitää olla edelleenkin. *Ja niin kauan kuin on varhaiskasvatusta, ei leikkiä saa päästä loppumaan.*

Minkäläistä osaamista kasvattaja tarvitsee, Ito Jerkka Laaksonen kysyi.

Digiloikkaus leikkiin - Ilo kasvaa liikkuen

Esiintyjät:

- Jukka Koivisto, *Helsingin yliopisto*
- Kaisa Mustonen, *Kajaanin kaupunki*

Avainsanat: [osaamisen kehittäminen](#), [oppimisympäristöt](#), [Liikkuminen ja mediaoppiminen](#), [leikillisuus](#)

Kohderyhmä: Varhaiskasvattajat, esi- ja alkuopettajat

Jälleen toistui ajatus, että tekniikka saadaan luontevaksi osaksi arkea. Ei siis taivuteta arkea tekniikaksi. Saadaan erityisesti liikkumattomat lapset liikkumaan myös mobiililaitteiden avulla. Sports Trackerilla tehdään karttoja. Askelmittarilla mitataan retkillä tulleita askelia. Bird up, Digiloikka leikkiin – blogi... Kaikkea löytyy.

Jossain välissä käväisin messuosastoillakin. Erityiskasvatukseen tuli vinkkejä: Speaking dynamically pro –ohjelma, Tikoteekin sivut ja [linkitys](#). Muutenkin varhaiskasvatuksen erityiskasvattajien pitäisi lyödä päät digitaalisesti päät yhteen ja lähteä ideoimaan ja suunnittelemaan, mitä teemme mobiili-maailmassa, mitä jätämme tekemättä ja mihin olemme menossa.

PILVI VAI JÄRJESTELMÄ

- 21 VUOSISADAN UTOPIAT JA 20 VUOSISADAN RAKENTEET

Puhujat:

- Professori Erno Lehtinen, *Turun yliopisto*
- Professori Teemu Leinonen, *Aalto-yliopisto*
- Filosofi, kirjailija, yrittäjä Lauri Järvilehto, *Filosofian Akatemia*
- Koulutussektorin kehittämisen asiantuntija Laura Vanhanen, *Kirkon ulkomaanapu*
- Perusopetuksen erityisasiantuntija Leena Pöntynen, *Kuntaliitto*
- Professori Hannu Simola, *Helsingin yliopisto*

Tarvitaanko vielä peruskoulua? Onko meillä kansakuntana asioita joita jokaisen kansalaisen tulisi tietää ja osata? Onko idea yleissivistyksestä teollisen yhteiskunnan jäännös jolle ei ole käyttöä tietoyhteiskunnassa?

He olivat kokoontuneet paneeliin. Jonkin verran tuli argumentaatioita ja vasta-argumentaatioita, mutta kiihkeäksi emme keskustelua väitä.

Pelillisuus on tuonut oppimiseen hauskuutta ja itseohjautuvuutta. Mutta mitä vikaa olikaan 70-luvussa? Silloin luotiin peruskoulu, rakennettiin opintotukijärjestelmä ja paljon muuta. Rakenteet olivat hyvin suunniteltu, opettaja otti vastuuta yhdessä oppilaan kanssa. Nyt etsitään itse tietoa ja oppimisen polkuja. Valintoja on enemmän.

Paul A. Kirshnerin mukaan uusi sukupolvi on diginatiivien joukkoa. Mutta osaavatko rakentaa tietoa ja miten pelaten todella opitaan? Voiko kaikki toimia ilman ohjausta ja tukea? Mitä vapaalla markkina-ajattelulla, tiedonetsinnällä ja hauskuudella on merkitystä oppimiselle?

7

TL

Diginatiivi on myytti, mutta voisivatko he oikeasti olla diginatiiveja? Ja onko se hyvä asia? Peruskoulu on syytä kehittää. 60-luvun järjestelmälle peruskoulu oli hyvä vastine sen aikaiseen tilanteeseen. Radikaali muutos alkoi 90-luvun alussa internetin hiipiessä kuvioihin mukaan. Tähän meidän on nyt osattava vastata.

LJ

On paljon oppimistrendejä, joista ei ole todellista evidenssiä. Katariina Aro-Salmela: 25 prosenttia kuudesluokkalaisista kyllästyneitä kouluun ja eivät kykene oppimaan. Onko pelioppimisella merkitystä, siitä ei ole evidenssiä. Koulu on täynnä virikkeitä. Tärkeintä ei ole hypätä mukaan trendivaunuihin, vaan hypätään moneen vaunuun ja testataan, mikä toimii.

Merja Hautakangas @MerjaHautis · 15. huhtikuuta

Suomalainen koulu on kuin ruisleipää, kyllähän sitä mussuttaa, mutta kun viereen tuodaan ranskalainen patonki... #itk2016 @laurijarvilehto

LP

Opettaja on palvelusuhteessa oppilaisiin. Oppilaan tasa-arvoa uhkaa eniten opettajan autonomia: ope päättää, mitä tehdään.

Merja Hautakangas uudelleentwiittasi

Jarkko Lahtinen @JLtwiitti · 14. huhtikuuta

Ja mallikin löytyy läheltä.. #varhaiskasvatus , toki laatua tulee sielläkin parantaa, mutta kulttuuri on #yhteistyö

Leena Pöntynen @leenapontynen

Suomessa edelleen yksintekemisen kulttuuri kouluissa. Laatua parantaisi eniten yhteistyö, sanoo @sannigrahn #itk2016 avajaisissa.

TL

Koulu on muuttunut paljon. Yhdysvalloissa testataan paljon lapsia ja tämä on raakaa businesta.

HS

Koululla on kuitenkin velvoitteet ja pakot. Tiedyt rakenteet ovat ihan samat kuin 1900-luvun alussa: mikään ei ole muuttunut.

EL

On muuttunut. Muutosvastarinta on paras ystäväni.

LJ

Dynaaminen ympäristö haastaa. Kun ihmiset panevat hanttiin, on tämä hyvä asia ja se testaa kokeilutavan asian, hypoteesi on argumentoitava täten aina vain paremmin ja paremmin.

HS

Totuus ei löydy keskiarvoista. Ainoa konsti on kokeilla. Mutta ei kannata kokeilla epäjärkevästi, pitää olla realistinen utopia. Minkälaiseen maailmaan uudistuksia viedään. Vuoropuhelun mahdollisuus on olemassa. Luokkahuonetutkimusta on vähän. Massaopetus on koulutususkon perusta. Ei olla kiinnostuneita, miten uudistuksille käy. Kaikki ongelmat eivät ole järjestelmäperusteisia. Suomi on viimeisiä valtioita Euroopassa, jossa siirryttiin maatalousvaltaisesta teolliseen yhteiskuntaan (nykyään kai voisi puhua jo postmodernista yhteiskunnasta, kirjoittajan huom.). Poikkeavuudet ovat ongelma ja niitä ei digi ratkaise.

EL

Mitenkä koulu muuttaa uudistusta? Ratkaisut, jotka ovat aina toimineet, eivät nyky-ympäristössä enää toimi. Suomen koulu on huonoin tasoittamaan eri kulttuureista tulevien eroja.

LV

Järjestelmä on antanut mahdollisuuksia kouluttautua hyvin eteenpäin. Mm. Liberiassa ulkoistetaan yksityiselle yhdysvaltalaiselle firmalle peruskoulutus.

Miten Pisan tulokset mittaavat globaaleja taitoja?

TL

Bogotassa oli koulu parempi kuin yksikään koulu Suomessa. Ilmapiiri, sivistys ja ihmisarvon kunnioittaminen. Lukemisen väheneminen selittää oppimisongelmia. Suomalaiset koulut ovat hyviä, mutta eivät huippuja. Positiivisia oppimiskokemuksia tarvitaan.

(Tämä herätti paljon keskustelua, kirjoittajan huom.)

HS

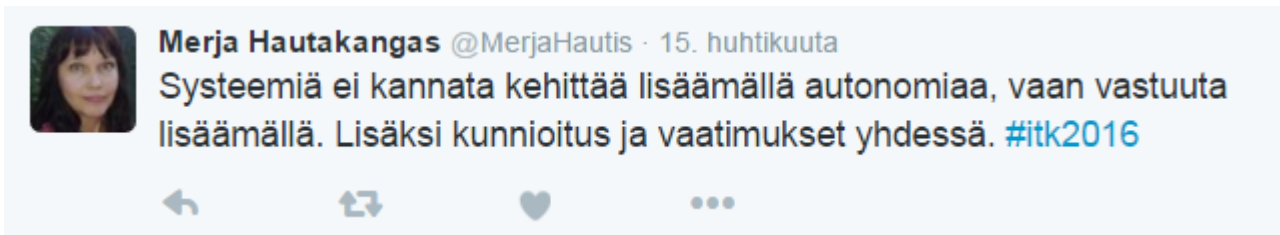
Suomalainen koulu on kohtuullisen riittävän tasokas. Vaatiminen on oppimisen ytimessä, se ei ole tempologia, se on kulttuurisesti syvä eetos. Tarvitaan syventymisen koulu. Mikä on todella tärkeää: yhteiskunnallisesti merkittävää oppilaalle, mielekästä, tarpeeksi tietoa ja taitoa.

LP

Lukutaitoon panostamalla pystyttiin parantamaan huomattavasti tuloksi monikulttuurisissa kouluissa. Koulun tavoite on kasvattaa ihmisyyteen. Olennaista on se, miten lapsi tulee kohdattua ihmisenä koulussa. Avoimiin oppimisympäristöihin. Tosin meillä käytäväkouluja riittää... Voitaisiko jättää jotain tekemättä? Valinnoilla tehdään sitten joku asia todella hyvin.

LJ

Kunnioittaminen ja vaatiminen olennaista. Vastikkeeton autonomia ei johda hyvään. Autonomian lisääminen ei riitä. Vapaus tarvitsee vastapeluriksi vastuun. Mitä kunnioitus on? Ei paljon muuta tarvita kuin kunnioitusta ja vaatimusta.

TL

Maassamme on muuttamisen vaikeus. Mikä on tämän mekanismin salaisuus?

EL

Nyt on hetkellinen pysähtyneisyys Suomessa. Mitä tulevat taidot ovat? Minkälaista ymmärrästyä tarvitsemme tulevaisuudessa?

